

12. MUSEOT

12.1. *Rahoitettava toiminta*

Museoiden tehtävänä on edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy valtion talousarvion rajoissa museon valtionosuuteen oikeutetuksi. Museotoiminnan valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että (Museolaki 729/1992, 2§):

- museon omistaa kunta tai kuntayhtymä taikka yksityinen yhteisö tai säätiö, jonka sääntömääräisiin tehtäviin kuuluu museotoiminnan harjoittaminen tai museon ylläpitäminen
- museon toiminnalle on taloudelliset edellytykset, mutta että museota ei kuitenkaan ylläpidetä taloudellisen voiton tavoittelemiseksi
- museolla on sen toimintaa ohjaavat säännöt, joissa museon toimiala on määritelty sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään
- museon kokoelmien säilyminen museokokoelmina on turvattu myös museon lopettaessa toimintansa
- museolla on toiminnasta vastaava päätoiminen museonjohtaja ja riittävä määrä museoalan koulutuksen saanutta henkilöstöä
- museon näyttely-, työ- ja yleisötilat sekä kokoelmien hoitoon ja säilytykseen tarkoitettut tilat ovat tarkoituksenmukaisia
- museon toiminta on ympärivuotista ja sen kokoelmat ovat museon käyttäjien tavoitettavissa
- museolla on toiminta- ja taloussuunnitelma sekä muut toimintaa ohjaavat suunnitelmat siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään

Vuonna 2015 valtionosuuden saavia museoita on 121.

12.2. *Rahoituksen määräytyminen*

Museoiden vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla laitokselle vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä henkilötyövuotta kohden määrättyllä yksikköhinnalla. Suoritepäätökset tehdään valtion talousarvion rajoissa.

Henkilötyövuosimäärät määritellään laskennallisesti. Vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan määrään lisätään muun henkilökunnan määrä, joka saadaan jakamalla muun henkilökunnan palkkakustannukset vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan keskipalkalla. Museoiden henkilötyövuosien laskentaan sisältyy myös kiinteistöhenkilökunta.

Museoiden ylläpitäjälle myönnettävän valtionosuuden määrä on 37 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämälle valtakunnalliselle erikoismuseolle, maakuntamuseolle ja aluetaidemuseolle suoritetaan valtionosuus valtakunnallisten tai alueellisten tehtävien vuoksi 10 prosenttiyksikköä korkeampana.

12.3. Yksikköhinnan määräytyminen

Vuoden 2015 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2009 toteutuneisiin kustannuksiin. Kustannusten perusteella lasketuissa yksikköhinnoissa ei ole vuodelle 2014 huomioitu indeksitarkistusta ja lisäksi niissä on huomioitu vuosille 2012–2015 säädetty 5 miljoonan euron vuotuinen säästövaikutus (RahL 1705/2009, muutos 892/2013). Vuoden 2015 yksikköhinnassa on huomioitu indeksitarkistus 1,1 % sekä lisäsäästönä 2 849 euroa (muutos 1410/2014).

Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama museoiden yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden vuodelle 2015 on 67 636 euroa/henkilötyövuosi.

Yksityisen museon ylläpitäjän yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osalta 7,44 %:lla. Arvonlisäverovelvollisen yksityisen yhteisön tai säätiön yksikköhintaa ei kuitenkaan koroteta (RahL 1705/2009, 35 §).

Raportti museoiden valtionosuuden laskennallisista perusteista

12.4. Muu kuin valtionosuusrahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi valtion talousarvion rajoissa myöntää valtionavustusta erikoismuseoiden erityistehtävien hoitamista varten.

Museoiden valtionosuuksiin ja -avustuksiin voidaan käyttää veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Heli Lehtonen 029 533 1128.

13. TEATTERIT JA ORKESTERIT

13.1. Rahoitettava toiminta

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy valtion talousarvion rajoissa teatterin tai orkesterin valtionosuuteen oikeutetuksi.

Valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että teatteri tai orkesteri harjoittaa vakinaista ja ammatillista esitystoimintaa ja sen omistaa kunta, kuntayhtymä tai yksityinen yhteisö tai säätiö, jonka sääntömääräisiin tehtäviin kuuluu teatteri- tai orkesteritoiminnan harjoittaminen tai teatterin tai orkesterin ylläpitäminen (Teatteri- ja orkesterilaki 730/1992, 2§).

Vuonna 2015 valtionosuutta saa 57 teatterin ja 28 orkesterin ylläpitäjää.

13.2. Rahoituksen määräytyminen

Teattereiden ja orkesterien vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla laitokselle vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä henkilötyövuotta kohden määrätyllä yksikköhinnalla. Suoritepäätökset tehdään valtion talousarvion rajoissa.

Henkilötyövuosimäärät määritellään laskennallisesti. Vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan määrään lisätään muun henkilökunnan määrä, joka saadaan jakamalla muun henkilökunnan palkkakustannukset vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan keskipalkalla. Teattereiden ja orkesterien henkilötyövuosien laskennassa ovat mukana vain varsinaisen toiminnan henkilöstö.

Teatterin tai orkesterin ylläpitäjälle myönnettävän valtionosuuden määrä on 37 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta. Svenska Teatern i Helsingforsin ja Tamperen Työväen Teatterin valtionosuusprosentti on muista poiketen 60.

13.3. Yksikköhinnan määräytyminen

Vuoden 2015 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2009 toteutuneisiin kustannuksiin. Kustannusten perusteella lasketuissa yksikköhinnoissa ei ole vuodelle 2014 huomioitu indeksitarkistusta ja lisäksi niissä on huomioitu vuosille 2012–2015 säädetty 5 miljoonan euron vuotuinen säästövaikutus (RahL 1705/2009, muutos 892/2013). Vuoden 2015 yksikköhinnassa on huomioitu indeksitarkistus 1,1 % sekä lisäsäästönä teattereiden yksikköhinnassa 2 183 euroa ja orkesterien hinnassa 2 167 euroa (muutos 1410/2014).

Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama teattereiden yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden vuodelle 2015 on 54 658 euroa/henkilötyövuosi ja orkesterien 54 178 euroa/henkilötyövuosi.

Yksityisen teatterin ylläpitäjän yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osalta 3,82 %:lla ja yksityisen orkesterin ylläpitäjän yksikköhintaa korotetaan 3,25 %:lla Arvonlisäverovelvollisen yksityisen yhteisön tai säätiön yksikköhintaa ei kuitenkaan koroteta (RahL 1705/2009, 35 §).

Raportti teattereiden ja orkestereiden valtionosuuden laskennallisista perusteista

13.4. Muu kuin valtionosuusrahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi valtion talousarvion rajoissa päättää, että valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävillä teattereilla ja orkestereilla myönnetään ylimääräistä valtionavustusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi valtion talousarvion rajoissa myöntää valtionavustusta teattereiden ja orkestereiden toiminnan kehittämistä varten.

Teattereiden ja orkesterien valtionosuuksiin ja -avustuksiin voidaan käyttää veikkauksen ja raharpajaisten voittovaroja.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Heli Lehtonen 029 533 1128.